

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนหนองโนวิทยา อำเภอหนองกุงศรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ผู้วิจัย อภิชัย ดาวดึงษ์ **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
อาจารย์สุทัศน์ แก้วคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนหนองโนวิทยา อำเภอหนองกุงศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในด้าน 1) การศึกษา ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3) การประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยใช้กลยุทธ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การนิเทศภายใน การดำเนินงานในครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวข้อคำถาม การสนทนากลุ่ม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า (Triangulation) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติ หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาปัญหาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอ ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และที่มีอยู่ใช้การไม่ได้ ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ครูไม่ใช่แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการมีไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่วนความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ด้าน ICT และพัฒนาแหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

2. ผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งผลให้แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุดมีบรรยากาศที่ดี มีระบบ มีหนังสือใหม่และเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ มีโต๊ะและเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือแหล่งเรียนรู้ด้าน ICT มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่นักเรียน มีระบบอินเทอร์เน็ตให้บริการครูและนักเรียนใช้สำหรับสืบค้นในการจัดการเรียนรู้ มีห้องที่เป็นระบบ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสื่อเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีแปลงเกษตร เรือนเพาะชำ สวนป่าศึกษา สวนสมุนไพร ที่เป็นสัดส่วนและเอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องเรียนมีมุมหนังสือ มุมความรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สะอาดและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

3. การประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จากการประเมินผล พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title: Development of Learning Resources of Nongno Wittaya School, NongKoongsri District,
Kalasin Office of Educational Service Area 2

Author: Apichai Daowaduing **Degree:** M. Ed. (Educational Administration)

Advisors: Dr. Sakpong Homhuan Chairman
Sutas Kaewkham Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2011

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study problems and needs in development of learning resources of Nongno Wittaya School, Kalasin Office of Educational Services Area 2; 2) develop the school's learning resources through action research; and 3) evaluate development of the school's learning resources. Development of the learning resources made use of the following strategies: Focus Group Discussion, Participatory Learning Resource Development, and Internal Supervision. This action research was conducted through the following development procedure: planning, acting, observing, and reflecting. There were 7 research participants in this study, and the instruments used were Question Guidelines for Focus Group Discussion, Observation Form, Structured-Interview Form, and Questionnaire. Data were analyzed by using the Triangulation Technique. The statistics used for quantitative data analyses were mean, percentage, and standard deviation; while qualitative data analyses made use of records of focus group discussion, observation form, and structured-interview form. These data were later descriptively analyzed and presented.

Findings of the study reveal the following:

1. Regarding problems in developing learning resources, it was found that there were not enough resources for learning development, the available resources were not in proper condition, there was lack of involvement in learning resource development, teachers did not make use of the available resources for learning development, there were not enough resources for academic works,

and there was inadequate budget for developing learning resources. Regarding needs for the school's learning resource development, it was found that there were needs in library development, ICT development, and development of learning resources and the environment within the school.

2. The development of the school's learning resources resulted in the library's better learning condition, improved library system, purchase of new books adequate for learning management, and availability of tables and chairs for student s' use; ICT resource development resulted in adequate computers for students' use, availability of the internet for teachers' and students' use in searching knowledge and information, systematic use of rooms and classrooms, better learning environment, and adequate instructional materials; and for the environment within the school, the development resulted in availability of agricultural plots, greenhouse, school's forest as a learning resource, and school's herbal garden appropriately arranged for students' learning. Besides, the development also resulted in a bookshelf inside each classroom, and learning corners properly maintained and organized for students' learning.

3. Evaluation of the development of the school's learning resources revealed that the development was rated at the highest level of appropriateness.